

26. 10. 2020

Ministrstvo za javno upravo
g. Boštjan Koritnik, minister
Tržaška cesta 21
1000 Ljubljana

Poslano po mailu: gp.mju@gov.si

ZADEVA: Pripombe Slovenskega zavarovalnega združenja k predlogu Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) v javni razpravi

Spoštovani,

v roku vam v okviru javne razprave posredujemo pripombe Slovenskega zavarovalnega združenja, gospodarsko interesnega združenja zavarovalnic in pokojninskih družb v RS, k predlogu novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2):

K 209. členu predloga ZEKom-2

Predlagamo, da se šesti odstavek 209. člena spremeni, tako da glasi:

»6) Snemanje in shranjevanje komunikacij brez predhodne privolitve udeležencev komunikacije je prepovedano tudi uporabnikom, kadar gre za komunikacije, kjer taka obdelava podatkov ni običajna in je udeleženci komunikacije zaradi njene narave ne pričakujejo in ne morejo vnaprej pričakovati. Ne glede na navedeno v prejšnjem stavku, predhodna privolitev udeležencev komunikacije, ki so v pogodbenem razmerju s pravno ali fizično osebo, ki opravlja ali prejema klice pri opravljanju svoje dejavnosti, ali tako določa poseben zakon, ni potrebna.«

Obrazložitev:

Trenutno besedilo predloga šestega odstavka 209. člena za snemanje in shranjevanje komunikacije kot podlago predvideva »predhodno privolitev udeležencev komunikacije«. Ker so udeleženci komunikacije lahko tudi zaposleni ali druge osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe (v nadaljevanju: delavec) pri pravnih ali fizičnih osebah, v takšnih primerih »privolitev« ni ustrezna pravna podlaga za snemanje in shranjevanje komunikacije, saj le-ta v razmerju med delodajalcem in delavcem praviloma šteje za neprostovoljno oz. pogojevano (glej četrty odstavek člena 7 GDPR) glede na to, da je delodajalec v razmerju do delavca močnejša stranka. Podlaga za obdelavo podatka (posnetka komunikacije) je lahko v skladu s členom 6 GDPR tudi pogodba o zaposlitvi, druga pogodba o izvajanju nalog fizične osebe za poslovni subjekt ali zakon (npr. Zakon o delovnih razmerjih).

K 212. členu predloga ZEKom-2

Predlagamo, da se za tretjim odstavkom 212. člena doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Pravne ali fizične osebe, ki od izdajatelja imenika odplačno pridobijo imenike, lahko podatke in spremembe podatkov prenesejo v svoje zbirke osebnih podatkov in jih uporabljajo za komercialni ali raziskovalni namen v skladu z določili tega zakona.«

Obstoječa četrti in peti odstavek se ustrezno preštevilčita.

Obrazložitev:

Predlagamo, da se z zakonom uredi možnost prenosa podatkov o posameznikih iz imenika, ki ga poslovni subjekti odplačno pridobijo pri izdajatelju, v zbirke osebnih podatkov pri upravljavcih/poslovnih subjektih, ki opravljajo klice za komercialni ali raziskovalni namen. Na takšen način se pri upravljavcih vzpostavi zakonita podlaga za prenos podatkov v lastne zbirke osebnih podatkov, kar je v razmerju do naročnikov bolj transparentno in predvidljivo.

K drugemu odstavku 221. člena predloga ZEKom-2

Predlagamo, da se drugi odstavek 221. člena spremeni, tako da glasi:

»(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko fizična ali pravna oseba, ki od kupca svojih izdelkov ali storitev pridobi njegov elektronski naslov za elektronsko pošto ali telefonsko številko, ta naslov in telefonsko številko uporablja za neposredno trženje svojih podobnih izdelkov ali storitev pod pogojem, da kupcu ponuja jasno in izrecno možnost, da brezplačno in enostavno zavrne takšno uporabo svojega elektronskega naslova ali telefonske številke takrat, ko so ti podatki za stike pridobljeni in ob vsakem sporočilu v primeru, da kupec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku.«

Predlagamo, da se tretji odstavek 221. člena spremeni, tako da glasi:

»3) Uporaba drugačnih sredstev za neposredno trženje z uporabo elektronskih komunikacij, kakor so določena v prejšnjih dveh odstavkih, je dovoljena le s soglasjem naročnika ali uporabnika. Zavrnitev soglasja mora biti za zadevnega naročnika ali uporabnika brezplačna. Pri uporabi govornih telefonskih klicev, v kolikor telefonska številka ni bila pridobljena v skladu s prejšnjim odstavkom, je treba upoštevati tudi določbe tretjega, četrtega in petega odstavka 212. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

Predlagano spremembo omogoča tudi trenutno veljavna Direktiva 2002/58/ES, ki v 13. členu določa, da *»države članice sprejmejo primerne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da brezplačna nepovabljeni sporočila pri neposrednem trženju, razen v primerih iz odstavkov 1 in 2, niso dovoljena bodisi brez privolitve zadevnih naročnikov bodisi za naročnike, ki ne želijo prejemati teh sporočil, pri čemer se izbira med temi možnostmi določi z nacionalno zakonodajo.«* Podobno tudi uvodna določba 42 Direktive določa, da lahko *»druge oblike neposrednega trženja, ki so dražje za pošiljatelja in ne prinašajo finančnih stroškov naročnikom in uporabnikom, kot na primer govorni telefonski klici osebam upravičijo ohranjanje sistema, ki zagotavlja naročnikom ali uporabnikom možnost, da povedo, da nočejo prejemati takih klicev.«* Obstoječa direktiva tako državam članicam dopušča, da implementirajo sistem, ki temelji na opt-in (privolitvi) ali opt-out (zavrnitvi). Pri tem velja pripomniti, da je Slovenija, primerjalno pravno gledano, ena redkih izjem, ki so se odločile za opcijo opt-in.

Predlagano besedilo drugega in tretjega odstavka 221. člena v praksi gospodarski sektor onemogoča glede kontaktiranja strank/kupcev, od katerih poslovni subjekt kontaktne podatke (e-naslov in telefonsko številko) pridobi pri zakonitem opravljanju svoje dejavnosti. V skladu s pravnimi podlagami, ki izhajajo iz člena 6 GDPR, je ena izmed pravnih podlag lahko tudi zakoniti interes upravljavca, glede katere GDPR v uvodni izjavi 47 določa, da se tudi obdelava osebnih podatkov za neposredno trženje lahko šteje za opravljeno v zakonitem interesu.

Menimo, da z vidika varstva podatkov ni ustrezno in smiselno, da bi Zakon o elektronskih komunikacijah posegal v pogodbeno razmerja poslovnega subjekta s kupci in v pravico poslovnega subjekta, da za neposredno trženje uporablja tudi telefonske številke svojih strank/kupcev, ki jih je pridobil v okviru zakonitega opravljanja dejavnosti – smiselno enako, kot velja za e-naslov (kolizija z ZVOP-1, tudi s predlogom ZVOP-2 in tudi z GDPR).

Predlagana sprememba upošteva dve dejanski stanji; in sicer: 1. situacijo, ko je poslovni subjekt podatke pridobil pri zakonitem opravljanju dejavnosti in ga stranke/kupci že poznajo in 2. situacijo, kjer klicana/kontaktirana oseba ni stranka/kupec poslovnega subjekta, so pa njeni kontaktni podatki objavljeni v telefonskem imeniku in pri njih podana prepoved klicanja za komercialni ali raziskovalni namen. Glede na navedeno se neposrednega trženja ne sme vezati na soglasje/privolitev (glej izjemo, ki jo lahko sprejmejo države članice v Uredbi ePrivacy in podlago zakonitega interesa po členu 6 GDPR ter zadnji stavek uvodne določbe 42 GDPR).

V obeh navedenih primerih/situacijah je treba posameznikom zagotoviti možnost ugovora zoper neposredno trženje.

Predlog uredbe o spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij – ePrivacy uredba

Dodatno vas v zvezi s predlogom ePrivacy uredbe vljudno prosimo, da v okviru stališč, ki jih podaja Republika Slovenija pri pristojnih odborih in telesih Evropske komisije in parlamenta, podprete pobude predstavnikov gospodarstva v zvezi z izvajanjem neposrednega trženja (digitalnega marketinga), koz izhajajo iz naših zgornjih pripomb na predlog ZEKom-2, kar pomeni, da poslovni subjekti trženje glede na GDPR smejo izvajati tudi na podlagi zakonitih interesov. Iz dosedaj objavljenih poročil o napredku usklajevanja predloga ePrivacy uredbe je namreč razvidno, da je to eno izmed ključnih vprašanj, ki med članicami EU še ni poenoteno.

V upanju, da boste naše predloge upoštevali vas lepo pozdravljamo.

Pripravila:
Tanja Kolander

mag. Maja Krumberger,
direktorica SZZ